

МАВЗУ: ЕР СОЛИФИ.
ЕР ОСТИ
БОЙЛИКЛАРИДАН
ФОЙДАЛАНГАНЛИК
УЧУН СОЛИК

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикасининг 2019 йилги асосий макроиктисодий кўрсаткичлари ва давлат бюджети параметрлари тўғрисида. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 26.12.2018 йилдаги 4086-сонли қарори.
2. Ўзбекистон Республикасининг Солик Кодекси. Т.-Адолат 2008. 278-286 модда, 287-294 модда. 256-268 б.
3. Ўзбекистон Республикасининг Ер тўғрисидаги кодекси. Т.-Адолат 1997.
4. А.С.Жўраев ва бошқалар. Соликлар ва соликقا тортиш. Ўқув қўлланма. Т. 2009. 84-90 б. 100-108 б.

РЕЖА:

- 1.Ер солигининг иқтисодий моҳияти, ҳуқуқий асослари
- 2.Ер солигини тўловчилар ва солик имтиёзлари
- 3.Ер қаъридан фойдаланганда соликқа тортиш зарурлиги
- 4.Солик тўловчилар, соликқа тортиш объекти ва баъзаси ҳамда солик ставкалари
- 5.Солиқни ҳисоблаб чиқариш тартиби ва бюджетга тўлаш муддатлари
- 6.Жаҳон молиявий – иқтисодий инқирозига қарши Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқилган чора тадбирлар

1. Ер солиғининг иқтисодий моҳияти, ҳуқуқий асослари

Ер солиғи Ўзбекистон солиқ тизимида маҳаллий солиқлар ва йигимлар таркибига киради ҳамда маҳаллий бюджетларнинг барқарор даромад манбаи ҳисобланади.

Ер солиғи бошқа солиқ турларидан фарқли ўлароқ, ўзига ҳос хусусиятларга эга. Жумладан, ўзининг иқтисодий моҳиятига кўра у рента тўловидир ёки бошқача қилиб айтганда ушбу солиқ ер эгалари ва ердан фойдаланувчи хўжалик юритувчи субъектлар молиявий фаолиятининг натижалари билан боғлиқ эмас. Демак, ушбу солиқни жорий этилишидан мақсад – ердан оқилона фойдаланишни рағбатлантириш, тупроқ унумдорлигини ошириш, сифати турлича бўлган ерларда хўжалик юритишнинг ижтимоий-иктисодий шарт-шароитларини тенглаштириш, аҳоли яшайдиган жойларда инфраструктура ривожланишини таъминлаш ҳамда ерни талон-тарож қилинишига йўл қўймаслик ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикасида жами ер фонди **44 млн.** гектарни ташкил этиб, шундан **50 фоиздан ортиғи** қишлоқ хўжалиги товар ишлаб чиқарувчилари ихтиёридаги ер майдонларига тўғри келган.

1990 йилда Ўзбекистонда “Ер тўғрисида” қонун қабул қилинди ва ушбу қонунга кўра ерга эгалик қилиш ва ердан фойдаланишнинг пуллик бўлиши белгиланди ҳамда ер учун ҳақи йиллик ер солиғи сифатида ундириладиган бўлди.

1991 йилда “Корхоналар, бирлашмалар ва ташкилотлардан олинадиган солиқлар тўғрисида”, 1993 йилда “Ер солиғи тўғрисида” Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилиниб, унда ер солиғини ундиришда солиқقا тортиш объекти, субъектлари, солиқ бўйича имтиёзлар, солиқни ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш тартиблари кўрсатиб берилди. 2007 йилда “Солиқ кодекси”нинг қабул қилиниши ҳамда 2008 йилдан унинг кучга киритилиши билан ер солиғининг тўлаконли ҳуқуқий асослари яратилди.

2. Ер солиғини түловчилар ва солиқ имтиёзлари

278 – модда

Юридик шахслар мулк ҳуқуқи, әгалик қилиш ҳуқуқи, фойдаланиш ҳуқуқи ёки ижара ҳуқуқи асосида фойдаланиладиган ер участкалари учун ер солиги түлайдилар.

282-модда

Қуйидаги юридик шахслар ер солиғи тұлашдан озод қилинади:

- а) маданият, таълим, соғлиқни сақлаш, ахолини ижтимоий мухофаза қилиш ташкилотлари - үз зиммаларига юклатылған вазифаларни амалга оширишда фойдаланадиган ер участкалари учун;**
- б) ногиронларнинг жамоат бирлашмалари, "Нуроний" жамғармаси ва "Ўзбекистон чернобилчилари" ассоциацияси мулкида бўлган, ишловчилари умумий сонининг камида 50 фоизини ногиронлар, 1941-1945 йиллардаги уруш ва меҳнат фронти фахрийлари ташкил қилган юридик шахслар.**
- в) янги ташкил этилган деҳқон хўжаликлари - давлат рўйхатидан ўтказилған ойдан эътиборан икки йилга;**

Ер солиғини ҳисоблаб чиқариш ва бюджетга тұлаш муддатлари 285-модда

Ер солиғи ҳар бир солик даврининг

1 январига бўлган ҳолатга кўра **ҳисоблаб чиқарилади** ва ер солиғининг ҳисоб-китоби ер участкаси жойлашган ердаги **давлат солик хизмати органига ҳисобот йилининг**

15 февраляга қадар тақдим этилади.

Жисмоний шахслар томонидан тўланадиган ер солиғи

287 - модда

**Солик кодексига кўра ўз мулкида, эгалигида,
фойдаланишида ёки ижара ҳуқуки асосида ер
участкаларига эга бўлган жисмоний шахслар,
шунингдек юридик шахс ташкил этган ва ташкил
этмаган ҳолда тузилган дехқон хўжаликлари *ер
солигини тўловчилар бўлиб ҳисобланади.***

Жисмоний шахсларнинг қўйидаги ер участкалари солиқ солинадиган объекти ҳисобланади:

288 – модда

- дехқон хўжалиги юритиш учун мерос қилиб қолдириладиган умрбод эгалик қилишга берилган ер участкалари;
- якка тартибда уй-жой қурилиши учун мерос қилиб қолдириладиган, умрбод эгалик қилишга берилган ер участкалари;
- жамоа боғдорчилиги, узумчилиги ва полизчилигини юритиш учун берилган, шунингдек якка тартибдаги гаражлар эгаллаган ер участкалари;
- хизмат юзасидан берилган чек ерлар;
- мерос бўйича, ҳадя қилиниши ёки олиниши натижасида уй-жой ва иморатлар билан биргаликда мулк ҳуқуқи, эгалик қилиш ва фойдаланиш ҳуқуқи ҳам ўтган ер участкалари;
- қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда мулк қилиб олинган ер участкалари;
- тадбиркорлик фаолияти юритиш учун фойдаланишга ёки ижарага берилган ер участкалари.

Солик кодексига кўра қўйидағи жисмоний шахслар ер солигидан озод қилинадилар: 290-модда

- 1) яйлов чорвачилигининг чўпонлари, йилқибоқарлари, механизаторлари, ветеринария врачлари ва техниклари, бошқа мутахассислари ва ишчилари;
- 2) "Ўзбекистон Қаҳрамони", Совет Иттифоқи Қаҳрамони, Меҳнат Қаҳрамони унвонларига сазовор бўлган, учала даражадаги Шуҳрат ордени билан тақдирланган фуқаролар. Мазкур имтиёз "Ўзбекистон Қаҳрамони" унвони берилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, Совет Иттифоқи Қаҳрамони ва Меҳнат Қаҳрамони дафтарчалари, орден дафтарчаси ёки мудофаа ишлари бўлимининг маълумотномаси асосида берилади;
- 3) 1941-1945 йиллардаги уруш ногиронлари ва қатнашчилари ҳамда қонун хужжатларида белгиланадиган доирадаги уларга тенглаштирилган шахслар. Мазкур имтиёз уруш ногиронининг тегишли гувоҳномаси ёки мудофаа ишлари бўлимининг ёхуд бошқа ваколатли органнинг маълумотномаси асосида, бошқа ногиронларга - Ногироннинг имтиёзларга бўлган ҳуқуқи тўғрисидаги гувоҳнома асосида берилади;
- 4) I ва II гурӯҳ ногиронлари. Мазкур имтиёз пенсия гувоҳномаси ёки тиббий-меҳнат эксперт комиссиясининг маълумотномаси асосида берилади;

- 5) ёлғиз пенсионерлар. Ёлғиз ёки вояга етмаган болалари билан ёхуд ногирон боласи билан алоҳида уйда, квартирада ёки ётоқхонада бирга яшовчи пенсионерлар солиқ солиш мақсадида ёлғиз пенсионерлар деб тушунилади. Мазкур имтиёз пенсия гувоҳномаси ва (ёки) туман (шаҳар) ижтимоий таъминот бўлимининг маълумотномаси асосида берилади;
- 6) боқувчисини йўқотган кўп болали оиласлар. Ота-онасидан бири ёки ота-онаси вафот этган ҳамда оилада ўн олти ёшга тўлмаган бешта ва ундан ортиқ болалари бўлган оиласлар солиқ солиш мақсадида боқувчисини йўқотган кўп болали оиласлардир. Мазкур имтиёз туман (шаҳар) ижтимоий таъминот бўлимининг маълумотномаси асосида берилади;
- 7) Чернобиль АЭСдаги авария оқибатларини тугатищда иштирок этган шахслар. Мазкур имтиёз тиббий-мехнат эксперт комиссиясининг маълумотномаси, ногироннинг маҳсус гувоҳномаси, Чернобиль АЭСдаги авария оқибатларини тугатиш иштирокчисининг гувоҳномаси, шунингдек ваколатли органлар томонидан берилган ва имтиёзлар бериш учун асос бўладиган бошқа ҳужжатлар асосида берилади;

- 8) шахсий пенсия тайинланган шахслар;
- 9) күчириб келтирилган фуқаролар келиб жойлашган ер участкалари бўйича - ер участкалари берилган пайтдан эътиборан беш йилгача;
- 10) шахслар - уларга якка тартибдаги уй-жой қурилиши ва деҳқон хўжалиги юритиш учун қонун ҳужжатларида белгиланган нормалар доирасида берилган ер участкалари бўйича - ер участкаси берилган ойдан кейинги ойдан эътиборан икки йил муддатга.

Ер солигини ҳисоблаб чиқариши давлат солиқ хизмати органлари томонидан амалга оширилади.

293-модда

Давлат солиқ хизмати органлари ер солигини тўловчилар бўлган жисмоний шахсларнинг ҳисобини мунтазам юритади.

Ер солиги суммаси ва уни тўлаш муддатлари кўрсатилган тўлов хабарномаси жисмоний шахсларга давлат солиқ хизмати органлари томонидан ҳар йили 1 майдан кечиктирмай топширилади.

Кўп хонадонли турар жойларда яшайдиган жисмоний шахслардан ер солиги ундирилмайди.

294-модда

Ер солигини бюджетга тўлаш муддатлари жисмоний шахслар томонидан : Ҳисбот йилининг 15 декабрга қадар

1. Ер қаъридан фойдаланганда солиққа тортиш зарурлиги

Жахон амалиётида табиий ресурслардан фойдаланишни солиққа тортиш одатда фойда солиғи ва табиий ресурслардан фойдаланганлик учун маҳсус солиқлар, яъни рента солиқлари сифатида ундирилади.

Ўзбекистон мустақилликка эришгандан кейин республикамиз ҳудудидаги барча табиий, ер ости бойликлари давлатимиз тасарруфига ўтди. Ўзбекистон заминида жуда улкан ва ноёб, ҳали ижтимоий ишлаб чиқаришга жалб этилмаган минерал хом-ашё ресурслари тўпланган.

Ўзбекистонда 2002 йил 13 декабрда “Ер ости бойликлари тўғрисида” ги Конуннинг янги таҳрири тасдиқланди ва ушбу қонуннинг асосий вазифаси бўлиб, ер ости бойликларига эгалик қилиш, улардан фойдаланиш ва тасарруф этишда юзага келадиган муносабатларни тартибга солишдан иборат эканлиги белгиланди.

Республикамизда ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ ер ости бойликларининг 55 турига нисбатан белгиланган бўлсада, бюджетга солиқ тушуми фақатгина 4-5 турдаги ер ости бойликларига мутлоқ равишда боғлиқ бўлиб қолмоқда.

Республикамизда ушбу солиқни давлат бюджетига таъминлаб берувчи энг йирик солиқ тўловчилар бўлиб Олмалиқ тоғ-кон металлургия конбинати, Фарғона ва Олтиариқ нефтни қайта ишлаш заводлари, Шўртсан ва Муборак газни қайта ишлайдиган заводлари, Навоий олтинни қайта ишлайдиган корхонаси шунингдек Ангрен кўмир қазиб чиқарувчи ва қайта ишловчи йирик корхоналар ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида конларни аниқлаш ва қидириш, фойдали қазилмаларни кавлаб олиш, шу жумладан техноген минерал ҳосилалардан фойдали қазилмаларни ажратиб олишни амалга ошираётган ва (ёки) фойдали қазилмалардан фойдали компонентларни ажратиб олган ҳолда уларни қайта ишлашни амалга ошираётган юридик ва жисмоний шахслар солиқ солиш мақсадида ер қаъридан фойдаланувчилардир(СК.242-моддаси).

Ер қаъридан фойдаланувчилар қуйидаги солиқлар ва махсус тўловларни тўлайдилар:

- ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ;
- қўшимча фойда солиги;
- бонус (имзоли ва тижоратбоп топилма бонуслар).

Табиий ресурслардан самаради ва оқилюна фойдаланишни таъминлашга қаратилған мухим восита – бу давлат томонидан табиий ресурслардан фойдаланиш билан боғлиқ турли ҳил түловлардир.

Бонуслар - бир марталик түлов бўлиб, давлат учун солиқлар каби унчалик мухим молиявий ресурс бўлмасада, давлат бюджети даромадларини оширишнинг зарур элементларидан бири ҳисобланади.

Ренталс – табиий ресурслардан фойдаланганлик учун түловларнинг иккинчи кўриниши ҳисобланиб, давлат томонидан табиий ресерслардан фойдаланиш бўйича шартнома тузиш вақтида ундириладиган түлов ҳисобланади.

Роялти - бу менерал хомашёни қазиб олиш ҳажмида ёки ишлаб чиқарилған маҳсулот қийматига нисбатан фоиз ҳисобида битим шартларига мувофиқ белгиланган ва инвестор томонидан пул шаклида ёки қазиб олинган минерал хомашёни бир қисми тарзида тўланадиган мунтазам түловлардир.

4. Солик тұловчилар

(Солик кодексининг 243-моддаси)

Ер қаъридан фойдали қазилмаларни кавлаб олаётган, шу жумладан техноген минерал ҳосиалардан фойдали қазилмаларни ажратиб олаётган ер қаъридан фойдаланувчилар;

Фойдали қазилмалардан фойдали компонентларни ажратиб олған ҳолда уларни қайта ишлашни амалга ошираёт-ган ер қаъридан фойдаланувчилар;

Солиқ солиш объекти

(Солик кодексининг 244-моддаси)

Кавлаб олинган (ажратиб олинган) тайёр маҳсулотнинг ҳажми ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ солиш обьектидир. Тайёр маҳсулотлар рўйхати Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарори билан белгиланади.

Солиқ солиш объекти тайёр маҳсулотнинг ҳар бир тури бўйича алоҳида аниқланади.

Углеводородлар учун солиқ солиш объекти қуидагилардир:

(Солик кодексининг 244-моддаси)

-саноат йўсинида дастлабки қайта ишловдан ўтказилган кавлаб олинган углеводородлар, шу жумладан қўшилиб чиқадиган фойдали қазилмалар ва фойдали компонентлар;

-углеводородларни қайта ишлаш жараёнида ажратиб олинган, лекин олдинги кавлаб олинганда ва қайта ишланганда қайта ишланадиган фойдали қазилмалар таркибида тайёр маҳсулот сифатида солик солинмаган фойдали компонентлар.

**Қаттиқ фойдали қазилмалар
бүйича солиқ солиш объектидир:**

(Солик кодексининг 244-моддаси)

Кавлаб олинган ва (ёки) ажратиб олинган, шу жумладан техноген минерал ҳосилалардан ажратиб олинган қаттиқ фойдали қазилмалар;

Кайта ишловчи корхоналар томонидан қайта ишлаш жараёнида ажратиб олинган фойдали қазилмалар.

Солиқ солинадиган база

(Солик кодексининг 245-моддаси)

Ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқни ҳисоблаб чиқариш учун, агар ушбу модданинг олтинчи қисмида бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, кавлаб олинган (ажратиб олинган) тайёр маҳсулот ҳажмининг ҳисбот даври учун ўртacha олинган реализация қилиш баҳосида ҳисоблаб чиқилган қиймати солиқ солинадиган базадир.

Ҳисбот даври учун ўртacha олинган реализация қилиш баҳоси ҳар бир кавлаб олинган (ажратиб олинган) тайёр маҳсулот бўйича алоҳида, пулда ифодаланган реализация қилиш ҳажмларини (қўшилган қиймат солиғи ва акциз солиғини чегирган ҳолда) натурада ифодаланган реализация қилиш ҳажмига бўлиш орқали аниқланади.

Ҳисобот даврида тайёр маҳсулот реализация қилинмаган бўлса, солик солинадиган база реализация қилиш амалга оширилган охирги ҳисобот даврида тайёр маҳсулотни реализация қилишнинг ўртacha олинган баҳосидан келиб чиқсан ҳолда аниқланади.

Тайёр маҳсулот умуман реализация қилинмаган тақдирда, солик солинадиган база ҳисобот даврида мазкур фойдали қазилмаларни кавлаб олишнинг (ажратиб олишнинг) ишлаб чиқариш таннархидан келиб чиқсан ҳолда аниқланади. Бунда солик тўловчи реализация қилиш амалга оширилган ўша ҳисобот даврида ҳисобланган ер қаъридан фойдаланганлик учун солик суммасига ҳисобот даврида таркиб топган ўртacha олинган баҳодан келиб чиқсан ҳолда кейинги тузатишни киритиши шарт.

Ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқ ставкалари (энг асосийлари)

СОЛИҚҚА ТОРТИШ ОБЪЕКТИНИНГ НОМИ	СОЛИҚ СОЛИНАДИГАН БАЗАГА НИСБАТАН СОЛИҚ СТАВКАЛАРИ, (ФОИЗДА)
1. Асосий ва қўшмча фойдали қазилмалар олинишидага нисбатан солиқ ставкалари	
Энергия ташувчилари:	
Табиий газ	30.0
Ер остидан қазиб олинган газ	2.6
Набарқарор газ конденсанти	9.0
Нефть	20.0
Кўмир	4,0
Рангли ва ноёб металлар:	
Тозаланган мис	8.1
Молибденли саноат маҳсулоти	4.0
Концентрантланган қўрғошин	4.0
Метал рух	4,0
Уран	10,0
Волfram концентранти	10.4
Асл металлар:	
Олтин	5.0
Кумуш	8,0

СОЛИҚҚА ТОРГИШ ОБЪЕКТИНИНГ НОМИ

**СОЛИҚ СОЛИНАДИГАН
БАЗАГА НИСБАТАН СОЛИҚ
СТАВКАЛАРИ, (ФОИЗДА)**

**1. Асосий ва қүшмча фойдали қазилмалар олиннишидага нисбатан
солиқ ставкалари**

Қора метал

төмір

4,0

Тоғ-кимё маҳсулотлари

Тош тузи

3,5

Калий тузи

3,5

Сулфат натрий

3,5

Фосфорит

5,0

Норудавий қурилиш материаллари

Цемент маҳсулоти

5,0

Мрамор тошлари

5,0

Гипс тошлари

5,0

Қурилиш құмлари

5,0

Ва бошқалар

5,0

Приложение № 15-2
к постановлению Президента Республики Узбекистан
от «29 » декабря 2017 года №ПП-3454

**Ставка
бонуса коммерческого обнаружения**

Право добычи полезных ископаемых	Ставка в % к налогооблагаемой базе
Право добычи углеводородов, драгоценных и редких металлов, рудных и нерудных полезных ископаемых	0,1

Примечание:

Министерством финансов Республики Узбекистан может предоставляться рассрочка по уплате бонуса коммерческого обнаружения до 3 лет в случае, если сумма бонуса коммерческого обнаружения превышает годовую сумму налога за пользование недрами.

Приложение № 15-1
к постановлению Президента Республики Узбекистан
от «29 » декабря 2017 года №ПП- 3454

**Ставки
подписного бонуса**

№	Право разведки и поиска полезных ископаемых	Минимальная ставка бонуса (в кратных размерах к минимальной заработной плате)
1	Право поиска и разведки месторождений углеводородов	10 000
2	Право поиска и разведки золота	10 000
3	Право поиска и разведки месторождений драгоценных (кроме золота), редких и благородных металлов	1 000
4	Право поиска и разведки месторождений рудных полезных ископаемых, за исключением указанных в пунктах 2 и 3	500
5	Право поиска и разведки месторождений нерудных полезных ископаемых	100

Приложение № 16
к постановлению Президента Республики Узбекистан
от «29 » декабря 2017 года №ПП-3454

Ставка
налога на сверхприбыль по отдельным видам продукции

Наименование продукции	Размер налогооблагаемой базы (без НДС и акцизного налога)	Ставка налога
Медь катодная*	свыше 4000 долларов США за тонну до "цены отсечения" в сумовом эквиваленте	50 процентов
Природный газ*	свыше 160 долларов США за 1000 куб.м до "цены отсечения" в сумовом эквиваленте	
Полиэтиленовые гранулы*	свыше 2 250 500 сум за 1 тонну	
Цемент**	свыше 145 000 сум за 1 тонну	
Клинкер**	свыше 120 000 сум за 1 тонну	

*) Плательщики налога на сверхприбыль часть сверхприбыли, остающуюся в их распоряжении после налогообложения, зачисляют в полном объеме на специально открываемые инвестиционные счета. Средства с указанных инвестиционных счетов расходуются исключительно по согласованию с Министерством экономики и Министерством финансов Республики Узбекистан на финансирование инвестиционных проектов, одобренных к реализации в установленном порядке, обслуживание кредитов, привлеченных для реализации инвестиционных проектов, а также на модернизацию и техническое перевооружение основного производства.

**) За исключением белого цемента, а также цемента и клинкера, произведенного на альтернативном топливе – угле.

Примечания:

1. Порядок исчисления и уплаты налога на сверхприбыль устанавливается Министерством финансов и Государственным налоговым комитетом Республики Узбекистан.
2. Плательщиками налога на сверхприбыль по природному газу являются юридические лица, осуществляющие реализацию природного газа на экспорт (за исключением инвесторов и операторов, осуществляющих деятельность в рамках соглашения о разделе продукции), у которых в соответствии с законодательством возникает объект обложения.
3. Юридические лица, оказывающие услуги мобильной связи (сотовые компании), с суммы прибыли, превышающей 20-процентный уровень рентабельности, налог на прибыль юридических лиц уплачивают по ставке 50%.

Солиқ даври. Ҳисобот даври

(Солик кодексининг 246-моддаси)

микрофирмалар ва
кичик корхоналар учун — йил чораги;

микрофирмалар ва кичик корхоналар жумласига
кирмайдиган солиқ тўловчилар учун — бир ой;

жисмоний шахслар учун — календарь йил

Ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқни ҳисоблаб чиқариш

(Солик кодексининг 247-моддаси)

**Ер қаъридан фойдаланганлик учун солик
солик солинадиган базадан ва белгиланган
ставкадан келиб чиқсан ҳолда ҳисоблаб
чиқарилади.**

Ҳисоб-китобларни такдим этиш, тўлаш тартиби

солиқ бўйича ҳисбот муддатлари

**микрофирмалар ва кичик корхоналар томонидан —
йилнинг ҳар чорагида, ҳисбот давридан кейинги ойнинг
25-кунидан кечиктирмай;**

**микрофирмалар ва кичик корхоналар жумласига
кирмайдиган солиқ тўловчилар томонидан — ҳар ойда,
ҳисбот давридан кейинги ойнинг 25-кунидан
кечикирмай;**

**жисмоний шахслар томонидан — йилда бир марта,
кейинги йилнинг 1 февралидан кечиктирмай**

**Эътиборларингиз учун
рахмат!!!**